

Komisja Europejska
Przedsiębiorstwa i przemysł

Programy Unii Europejskiej wspierające MŚP

**Przegląd głównych możliwości finansowania
dostępnych dla europejskich MŚP**

Listopad 2008

Wstęp

Unia Europejska zapewnia wsparcie dla europejskich małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Pomoc dostępna jest w **różnych formach**, takich jak granty, pożyczki oraz, w niektórych przypadkach, zabezpieczenia. Dostępne jest zarówno wsparcie bezpośrednie, jak również za pośrednictwem programów zarządzanych na szczeblu krajowym i regionalnym, takich jak programy finansowane z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. MŚP mogą korzystać także z wielu środków pomocy niefinansowej w formie programów i usług wsparcia biznesowego.

Celem powyższego narzędzia jest przedstawienie głównych Europejskich programów finansowania dostępnych dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Narzędzie zawiera związane informacje oraz adresy stron internetowych każdego z programów. Należy pamiętać, iż przedstawione informacje nie są wyczerpujące.

Programy wsparcia dzielą się na następujące **cztery kategorie**:

1. Możliwości finansowania tematycznego

Ten rodzaj finansowania jest głównie ukierunkowany tematycznie - na środowisko, badania, edukację, a za jego projektowanie oraz wprowadzanie w życie odpowiadają poszczególne departamenty Komisji Europejskiej. MŚP lub inne organizacje mogą zazwyczaj składać wnioski o uczestnictwo w programie bezpośrednio, pod warunkiem, iż przedstawią zrównoważone, międzynarodowe projekty o wartości dodanej. W zależności od programu, o wsparcie mogą ubiegać się również grupy przemysłowe, związki przedsiębiorców oraz specjaliści do spraw wsparcia biznesowego.

Ogólną zasadą jest współfinansowanie: wsparcie Unii Europejskiej zazwyczaj składa się z subsydiów, które pokrywają jedynie część kosztów projektu.

2. Fundusze strukturalne

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejski Fundusz Społeczny (ESF) to największe spośród wspólnotowych instrumentów finansowania wspierających MŚP poprzez różne programy tematyczne oraz inicjatywy wspólnotowe wdrażane na poziomie regionów. Beneficjenci funduszy strukturalnych otrzymują bezpośredni wkład finansowy na realizację swoich projektów.

Należy pamiętać, iż zarówno zarządzanie programem, jak również selekcja projektów odbywa się na poziomie krajowym lub regionalnym.

3. Instrumenty finansowe

Większość instrumentów finansowych jest dostępnych pośrednio, poprzez krajowe instytucje pośrednictwa finansowego. Większością z nich zarządza Europejski Fundusz Inwestycyjny.

4. Wspieranie internacjonalizacji MŚP

Wsparcie polega zasadniczo na pomocy średniej wielkości organizacjom lub władzom publicznym na polu internacjonalizacji, aby pomóc MŚP w dotarciu na rynki poza granicami UE.

5. Gdzie można uzyskać pomoc na szczeblu lokalnym?

Informacje dotyczące Sieć Enterprise Europe Network. Sieć Enterprise Europe Network jest największą europejską siecią wspierania biznesu i innowacji, która świadczy wysokiej jakości zintegrowane usługi na rzecz MŚP.

= Więcej informacji

1. Możliwości finansowania

Środowisko, energia i transport

✓ LIFE +

Program ten składa się z trzech komponentów:

- Przyroda i różnorodność biologiczna
- Polityka i zarządzanie w zakresie ochrony środowiska
- Informacja i komunikacja

Budżet przewidziany na LIFE+ to 2,1 mld euro na lata 2007-2013. MŚP będą mogły skorzystać zarówno z części funduszu LIFE+ zarządzanej bezpośrednio przez Komisję Europejską, jak i z części zarządzanej przez agencje krajowe.

Więcej szczegółów: <http://ec.europa.eu/environment/life/funding/lifeplus.htm>

Pozostałe informacje na temat źródeł finansowania związanych ze środowiskiem znaleźć można na stronach Dyrekcji Generalnej ds. Środowiska:
http://ec.europa.eu/environment/funding/intro_en.htm

✓ Program Ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP)

Program Ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP) jest spójną i zintegrowaną odpowiedzią na cele postawione w nowej strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Na lata 2007-2013 program ten posiada budżet wynoszący około 3,6 mld euro.

Jeśli chodzi o sprawy związane z ochroną środowiska, CIP obejmuje:

a) Program na rzecz przedsiębiorczości i innowacji (EIP) z częścią ekoinnowacyjną, na który przeznaczono około 430 mln euro. Jego celem jest wykorzystanie pełnego potencjału technologii środowiskowych w celu ochrony środowiska, przy równoczesnym zwiększaniu konkurencyjności i wzrostu gospodarczego;

b) Program Inteligentna Energia dla Europy (IEE), na który przeznaczono około 727 mln euro. Program Inteligentna Energia dla Europy obejmuje działania mające na celu zwiększenie wykorzystania i zapotrzebowania na wydajność energetyczną, promowanie odnawialnych źródeł energii i ich dywersyfikacji, a także stymulowanie dywersyfikacji paliw oraz wydajności energetycznej w transporcie.

Więcej szczegółów: http://ec.europa.eu/cip/index_pl.htm

✓ **Marco Polo II (2007-2013)**

Celem programu Marco Polo jest zmniejszenie natężenia ruchu na drogach, rozwój transportu intermodalnego oraz zmniejszenie negatywnego wpływu transportu towarowego na środowisko, co ma pozytywnie wpływać na wydajny i zrównoważony system transportu. Aby osiągnąć wymienione cele program ten wspiera akcje z zakresu transportu towarowego, logistyki i innych istotnych rynków, w tym dróg morskich oraz środków zmniejszających natężenie ruchu. Program dysponuje budżetem w wysokości 450 mln euro na lata 2007-2013.

Więcej szczegółów: http://ec.europa.eu/transport/marcopolo/index_en.htm

Więcej informacji na temat europejskiej polityki energetycznej i transportowej znaleźć można na stronie Dyrekcji Generalnej ds. Energii i Transportu:
http://ec.europa.eu/dgs/energy_transport/index_en.html

Innowacje i badania

✓ Siódmy Program Ramowy na rzecz badań i rozwoju technologicznego (2007-2013)

7. Program Ramowy na rzecz badań i rozwoju technologicznego (7. PR) zwraca w wielu różnych programach szczególną uwagę na MŚP: „Współpraca” (ok. 32,3 mld euro), „Pomysły” (ok. 7,5 mld euro), „Ludzie” (ok. 4,7 mld euro) oraz „Możliwości” (ok. 4 mld euro).

Promocja udziału MŚP w programie „Współpraca”	MŚP są aktywnie zachęcane do brania udziału we wszystkich działaniach badawczych. MŚP są zachęcane do udziału we Wspólnych Inicjatywach Technologicznych (JTI) wszędzie tam, gdzie taka działalność uważana jest za właściwą.
Program „Pomysły” dostępny dla MŚP	Tak jak każda inna organizacja, grupy badawcze z MŚP mogą konkurować z innymi na podstawie doskonałości.
Zasoby ludzkie w badaniach i technologii w programie „Ludzie”	Większa uwaga poświęcona jest zachęcaniu MŚP do zwiększenia ich udziału w ramach działań „Partnerstwo między przemysłem a szkolnictwem wyższym oraz drogi współpracy”.
„Badania niosące korzyści dla MŚP” zawarte w programie „Możliwości”	„Badania niosące korzyści dla MŚP” mają na celu wzmocnienie możliwości innowacyjnych europejskich MŚP oraz ich wkładu w rozwój produktów i rynków opartych na nowych technologiach. Budżet indykacyjny przeznaczony na konkretne działania MŚP wynosi około 1,3 mld euro.

Więcej szczegółów: <http://cordis.europa.eu/fp7>

Więcej informacji na temat europejskiej polityki dotyczącej badań i rozwoju znaleźć można na stronie Dyrekcji Generalnej ds. Badań i Rozwoju:
http://ec.europa.eu/research/index_en.cfm

Wspólnotowy Serwis Informacyjny Badań i Rozwoju, **CORDIS**: <http://cordis.europa.eu>

Ten portal internetowy stworzony dla europejskich wynalazców oferuje około 30 000 stron internetowych poświęconych wszystkim aspektom europejskiej polityki badań i rozwoju.

SME Techweb: Oto portal badawczy dla MŚP utworzony przez Komisję Europejską, który dostarcza informacji i materiałów dla zainteresowanych na technologię MŚP, chcących ubiegać się o finansowanie badań przez 7: http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm

Badaniach dostarczający indywidualnych porad Dyrekcji Generalnej ds. Badań i Rozwoju: <http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=enquiries>

Lista Krajowych Punktów Kontaktowych MŚP (NCPs) 7. PR jest dostępna na stronie CORDIS. Komisja Europejska wspiera działalność tej sieci, aby zapewnić potencjalnym uczestnikom oraz przedsiębiorcom dostęp do informacji praktycznych, pomocy oraz szkoleń.

Więcej szczegółów: http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm?pg=support

✓ Program Ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP)

Program Ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP) jest spójną i zintegrowaną odpowiedzią na cele postawione w nowej strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Na lata 2007-2013 program ten posiada budżet wynoszący około 3,6 mld euro.

Jeśli chodzi o innowacje, CIP obejmuje dwa główne komponenty:

a) Program na rzecz przedsiębiorczości i innowacji (EIP) ma na celu polepszenie warunków do innowacji, takich jak wymiana najlepszych praktyk między państwami członkowskimi oraz działalność w celu polepszenia, zachęcenia, a także promocji innowacji w przedsiębiorstwach. Wspiera on działania na rzecz poparcia innowacji w poszczególnych sektorach, klastrach oraz współpracy na rzecz innowacji między sektorem publicznym a prywatnym, a także zastosowania zarządzania innowacjami.

b) Program wsparcia polityki w zakresie ICT, na który przeznaczono około 728 mln euro. Program ICT ma na celu stymulowanie nowych wspólnych rynków sieci i usług elektronicznych, mediów oraz technologii cyfrowych. Wspiera on także modernizację sektora usług publicznych, która zwiększy wydajność i jakość świadczonych usług.

Więcej szczegółów: http://ec.europa.eu/cip/index_pl.htm

Informacje na temat pozostałych programów oraz inicjatyw wspierających rozwój społeczeństwa informacyjnego znaleźć można na stronie Dyrekcji Generalnej ds. Społeczeństwa Informacyjnego: http://europa.eu.int/information_society/index_en.htm

EUREKA – Sieć dla rynku badań i rozwoju

Eureka jest ogólnoeuropejską siecią utworzoną dla zorientowanych na rynek zakładów przemysłowych, zajmujących się badaniami i rozwojem, która wspiera konkurencyjność firm europejskich poprzez tworzenie połączeń i sieci innowacji w 36 krajach. EUREKA oferuje parterom projektowym szybki dostęp do bogatej wiedzy, umiejętności oraz ekspertyz w Europie, a także ułatwia dostęp do publicznych i prywatnych narodowych programów finansowania.

Więcej szczegółów: <http://www.eureka.be>

Edukacja i szkolenie

✓ Zintegrowany program działań w dziedzinie kształcenia ustawicznego

Zintegrowany program działań w zakresie kształcenia ustawicznego na lata 2007-2013 składa się z czterech osobnych programów: COMENIUS wspierający ogólne działania edukacyjne obejmujący edukację szkolną, aż do końca szkoły średniej; ERASMUS wspierający edukację i zaawansowane szkolenia na poziomie szkolnictwa wyższego; LEONARDO DA VINCI wspierający wszystkie pozostałe aspekty szkolnictwa i doskonalenia zawodowego; GRUNDTVIG zajmujący się edukacją dorosłych. Program LEONARDO DA VINCI ma najbardziej bezpośrednie znaczenie dla przedsiębiorstw, ponieważ wspiera on innowacyjne międzynarodowe inicjatywy, mające na celu promocję wiedzy, predyspozycji oraz umiejętności niezbędnych do skutecznej integracji w Świecie pracy oraz pełnego korzystania z praw obywatelskich.

Więcej szczegółów: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm

Kultura i media

✓ KULTURA 2007-2013

Program Program KULTURA 2007–2013 zapewnia granty dla programów współpracy kulturalnej we wszystkich dziedzinach artystycznych i kulturalnych (sztuka widowiskowa, plastyczna i wizualna, literatura, dziedzictwo kulturalne, historia kultury, itd.). Dysponuje budżetem wysokości 400 milionów euro na projekty i inicjatywy poświęcone europejskiej różnorodności kulturowej i dziedzictwu kulturalnemu poprzez rozwój współpracy transgranicznej między podmiotami życia kulturalnego i instytucjami kulturalnymi. Program ma trzy główne cele: wspieranie transnarodowej mobilności osób pracujących w sektorze kultury, stymulowanie transgranicznego przepływu dzieł i produktów artystycznych i kulturalnych oraz promowanie dialogu międzykulturowego.

Więcej szczegółów: http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc411_en.htm

Strona Dyrekcji Generalnej ds. Edukacji i Kultury poświęcona programom finansowania zapewnia przegląd wszystkich bieżących ofert:

http://ec.europa.eu/education/programmes/calls/callg_en.html

✓ MEDIA 2007-2013

Program ten, o budżecie w wysokości 755 milionów euro na lata 2007-2013, zajmuje się szkoleniem osób zawodowo zajmujących się mediami; rozwojem projektów i firm zajmujących się produkcją; dystrybucją i promocją prac filmowych, programów audiowizualnych, wspieraniem festiwali filmowych, a także udzielaniem grantów MŚP działających na tych obszarach.

Więcej szczegółów: http://ec.europa.eu/information_society/media/index_en.htm

Kwestie zatrudnienia

✓ Informowanie, konsultacje i dialog społeczny

Specjalna część budżetu przeznaczona jest na współfinansowanie środków mających na celu promocję europejskich rad zakładowych, zaangażowania pracowników zarówno w działalność firm europejskich, jak i europejskich spółdzielni, informowanie i konsultacje pracowników we Wspólnocie Europejskiej oraz międzynarodowe fuzje spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Kwota przeznaczona na te cele na rok 2007 wynosi 8 mln euro.

Więcej szczegółów: http://ec.europa.eu/employment_social/labour_law/budget_en.htm i
http://ec.europa.eu/employment_social/social_dialogue/grants_en.htm

✓ Bezpieczeństwo i higiena pracy

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy wspiera działania pomagające MŚP w podnoszeniu ich standardów bezpieczeństwa i zdrowia.

Więcej szczegółów: <http://sme.osha.eu.int/>

2. Fundusze strukturalne

Fundusze strukturalne utworzono w celu pomocy w zmniejszeniu dysproporcji w rozwoju poszczególnych regionów oraz aby promować spójność gospodarczą i społeczną wewnątrz Unii Europejskiej. W tym celu Unia Europejska współfinansuje projekty regionalne realizowane w poszczególnych państwach członkowskich. Jednakże, należy podkreślić fakt, iż bezpośrednia pomoc MŚP polegająca na współfinansowaniu ich inwestycji jest możliwa jedynie w regionach słabiej rozwiniętych gospodarczo (tzw. regionach „konwergencyjnych”). W innych regionach, zamiast bezpośredniej pomocy indywidualnym MŚP priorytet uzyskały działania mające dużą siłę oddziaływania (np. szkolenie przedsiębiorców, inkubatory przedsiębiorczości, mechanizmy transferu technologii, tworzenie sieci, itd.).

Należy pamiętać, iż zarówno zarządzanie programem, jak również selekcja projektów odbywa się na poziomie krajowym i/lub regionalnym.

✓ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Strategię i zasoby unijnej polityki spójności na lata 2007-2013 (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny (ESF) oraz Fundusz Spójności), na które przeznaczono łącznie 308 mld EUR, uporządkowano według trzech priorytetowych celów:

- Konwergencja: przyspieszenie konwergencji gospodarczej regionów słabiej rozwiniętych (81,54 % budżetu);
- Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie: umocnienie konkurencyjności i atrakcyjności regionów oraz ułatwienie pracownikom i przedsiębiorcom dostosowania się do zmian gospodarczych (15,94 % budżetu);
- Europejska współpraca terytorialna: umocnienie współpracy transgranicznej, ponadnarodowej i międzyregionalnej (2,52 % budżetu);

EFRR to największy wspólnotowy instrument finansowania, z którego korzystają MŚP. Jego celem jest zmniejszanie różnic w rozwoju regionów i umacnianie społecznej i gospodarczej spójności Unii Europejskiej. Zmierzając do zwiększenia liczby powstających MŚP i ich konkurencyjności, EFRR współfinansuje działania w szerokim zakresie dziedzin:

1. przedsiębiorczość, innowacyjność i konkurencyjność MŚP (Np. system mentorski w przedsiębiorstwach, innowacyjne technologie i systemy zarządzania w MŚP, innowacje ekologiczne, optymalne wykorzystanie technologii teleinformatycznych);
2. poprawa otoczenia dla MŚP na poziomie regionalnym i lokalnym (na przykład dostęp do kapitału dla MŚP w fazie rozruchu i wzrostu, infrastruktura gospodarcza i usługi wspierające dla MŚP, regionalny i lokalny potencjał w zakresie innowacji, badań i rozwoju technologicznego, możliwości w dziedzinie współpracy gospodarczej oraz innowacji);
3. współpraca transgraniczna i międzyregionalna MŚP;
4. inwestowanie w zasoby ludzkie (równoległe do finansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego).

W odróżnieniu od wielu innych źródeł finansowania z funduszy UE, programami EFRR nie zarządza bezpośrednio Komisja, ale władze krajowe i regionalne. Władze te pełnią również rolę punktów kontaktowych dla składających wnioski o dofinansowanie i dokonują selekcji zgłaszanych projektów.

Więcej szczegółów: http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/feder/index_pl.htm

Na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej znaleźć można informacje na temat działań Unii Europejskiej na polu wspierania rozwoju regionalnego:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Zawierają one:

- listę instytucji zarządzających funduszami strukturalnymi w danym regionie:

http://ec.europa.eu/regional_policy/manage/authority/authority_en.cfm i

- streszczenie programów dostępnych w poszczególnych regionach:

http://ec.europa.eu/regional_policy/country/prordn/index_en.cfm

✓ Europejski Fundusz Społeczny

Europejski Fundusz Społeczny na lata 2007-2013 zapewnia wsparcie w antycypacji i zarządzaniu zmianami gospodarczymi i społecznymi, niosąc ze sobą wiele możliwości wsparcia MŚP. Czterema kluczowymi obszarami działania w ramach celu „Konkurencyjność i zatrudnienie regionalne” są:

1. zwiększenie zdolności przystosowawczej pracowników i przedsiębiorstw;
2. zwiększenie dostępu do rynku pracy i zatrudnienia;
3. wzmacnianie zjawiska włączania do społeczeństwa osób niepełnosprawnych poprzez zwalczanie dyskryminacji i ułatwienie im dostępu do rynku pracy;
4. promowanie partnerstwa w celu reform na polu zatrudnienia i włączania do społeczeństwa.

W najslabiej prosperujących regionach fundusz skupia się na promowaniu przystosowania strukturalnego, wzrostu gospodarczego oraz tworzenia miejsc pracy. Aby to osiągnąć, w ramach celu „Konwergencja”, EFS wspiera także:

1. wysiłki mające na celu zwiększenie i ulepszenie kapitału ludzkiego, w szczególności poprzez ulepszanie systemów edukacyjnych i szkoleniowych;
2. działania mające na celu rozwój wydajności instytucjonalnej oraz efektywności administracji publicznej na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

Więcej szczegółów: http://ec.europa.eu/employment_social/esf

✓ Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 koncentruje się na trzech osiach tematycznych: poprawie konkurencyjności rolnictwa i leśnictwa; stanie środowiska naturalnego i obszarów wiejskich; poprawie jakości życia na obszarach wiejskich i dywersyfikacji gospodarki rolnej. Czwarta oś wprowadza podejście polegające na oddolnym, lokalnym traktowaniu problemów rozwoju obszarów wiejskich.

W celu realizacji założeń każdego z priorytetowych obszarów, państwa członkowskie opracowują krajowe plany strategiczne na podstawie poniższych sześciu strategicznych wytycznych:

1. poprawa konkurencyjności sektorów rolnictwa i leśnictwa;
2. poprawa stanu środowiska naturalnego i terenów wiejskich;
3. poprawa jakości życia na obszarach wiejskich i promowanie dywersyfikacji;
4. budowanie lokalnych zdolności zatrudnienia i dywersyfikacji;
5. realizacja priorytetów za pomocą programów;
6. uzupełnianie się instrumentów wspólnotowych.

Więcej szczegółów: http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_pl.htm

✓ Wspólne europejskie zasoby dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (JEREMIE)

JEREMIE to wspólna inicjatywa Komisji Europejskiej, Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego.. Jej celem jest poprawa dostępu do finansowania, a w szczególności zapewnienie mikrokredytów, kapitału podwyższonego ryzyka, kredytów i gwarancji, a także innych innowacyjnych form finansowania dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Szczególną wagę będzie się przykładać do wspierania nowych przedsiębiorstw, transferu technologii, funduszy na rzecz innowacji i technologii oraz mikrokredytów. JEREMIE będzie zarządzany jako integralna część programów Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a wybór projektów będzie prowadzony na właściwym szczeblu krajowym i regionalnym.

Więcej szczegółów: <http://www.eif.org/jeremie/> i
http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/jeremie_en.htm

✓ JASMINE (Joint Action to Support Micro-finance institutions in Europe – Wspólne Działania na rzecz Wspierania Instytucji Mikrokredytowych w Europie)

JASMINE to wspólna inicjatywa Komisji Europejskiej, Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Jest ona uzupełnieniem inicjatywy JEREMIE. Jej

celem jest stworzenie podaży na mikrokredyty w Europie poprzez dwa główne działania: zapewnienie pomocy technicznej instytucjom mikrofinansowym, tak aby mogły stać się wiarygodnymi pośrednikami finansowymi i mogły łatwiej pozyskiwać kapitał; finansowanie działań pozabankowych instytucji finansowych, tak aby mogły udzielać większej liczby pożyczek. Program ma na celu poprawę dostępności środków finansowych dla małych firm, osób bezrobotnych lub osób obecnie zatrudnionych, które planują przejście na samozatrudnienie, ale mają trudności z dostępem do tradycyjnych usług bankowych. Program rozpocznie się w 2009 roku trzyletnią fazą pilotażową, z kapitałem początkowym w wysokości 50 milionów euro.

Więcej szczegółów: http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/micro_en.htm

3. Instrumenty finansowe

Należy pamiętać, iż programy te nie zapewniają MŚP bezpośredniego finansowania, lecz zajmują się nimi instytucje pośrednictwa finansowego, takie jak banki, instytucje kredytowe lub fundusze inwestycyjne. Programy mają na celu zwiększyć liczbę kredytów dostępnych dla MŚP oraz zachęcić instytucje pośredniczące do rozwijania ich zdolności kredytowych wobec MŚP.

✓ Program Ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP)

W ramach Programu Ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP), na lata 2007-2013 przeznaczono 1 130 mln euro na **instrumenty finansowe**. Są to trzy rodzaje instrumentów, których zarządzaniem zajmuje się, w imieniu Komisji Europejskiej, Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI):

1. Instrument na rzecz wysokiego wzrostu i innowacji w MŚP (GIF) ma na celu zwiększanie dostępności kapitału własnego innowacyjnych MŚP, zarówno w początkowej fazie ich rozwoju (GIF1), jak i w fazie ekspansji (GIF2). GIF dzieli ryzyko i zyski z prywatnymi udziałowcami, zapewniając ważny wpływ na dostępność kapitału własnego innowacyjnych MŚP.
2. System poręczeń dla MŚP zapewnia dodatkowe gwarancje na rzecz programów gwarancyjnych w celu zwiększenia dostępności funduszy dla MŚP. Zajmuje się on ułomnościami rynku na czterech obszarach:
  - (i) dostęp do pożyczek (lub substytutów pożyczek, takich jak leasing) dla MŚP o wysokim potencjale wzrostu;
  - (ii) finansowanie przy pomocy mikrokredytów;
  - (iii) dostęp do kapitału własnego lub kapitału typu „quasi-equity”;
  - (iv) sekurytyzacja.
3. System rozwijania zdolności MŚP wspiera rozwój zdolności instytucji pośrednictwa finansowego w niektórych państwach członkowskich.

Więcej szczegółów: http://ec.europa.eu/cip/index_pl.htm i <http://www.eif.org/>

✓ **Własne inwestycje Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI)**

Działalność EFI opiera się na dwóch instrumentach:

Instrumenty kapitału wysokiego ryzyka EFI składają się z inwestycji w fundusze wysokiego ryzyka oraz inkubatorów przedsiębiorczości, które wspierają MŚP, w szczególności te nowoutworzone i zorientowane na nowoczesne technologie.

- **Instrumenty gwarancyjne** EFI zapewniają gwarancje instytucjom finansowym udzielającym kredytów MŚP.

Więcej szczegółów: <http://www.eif.org/>

✓ **Pożyczki Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI)**

Na okres 2008–2009 EBI zarezerwował 15 miliardów euro na pożyczki dla MŚP, w ramach całościowego pakietu 30 miliardów euro w latach 2008–2011. Pożyczki te udzielane będą przez instytucje pośredniczące, np. banki komercyjne. Przeznaczone będą na materialne i niematerialne inwestycje MŚP, jak również na podniesienie ich kapitału operacyjnego. Okres spłaty pożyczek będzie wynosił od 2 do 12 lat, przy maksymalnej kwocie 12,5 miliona euro na pożyczkę.

Więcej szczegółów: www.eib.org oraz <http://www.eib.org/about/news/eib-loan-for-smes.htm?lang=-pl>

Lista pośredników finansowych w poszczególnych krajach znajduje się na stronie: <http://www.eib.org/about/news/the-intermediary-banks-and-financing-institutions-for-credit-lines.htm>

4. Wspieranie internacjonalizacji MŚP

Należy pamiętać, iż pewne programy nie zapewniają bezpośredniego finansowania MŚP, lecz skierowane są do instytucji pośredniczących lub władz publicznych. W wyniku tego udzielane wsparcie często ma charakter pośredni.

✓ AL-Invest IV

OKRES TRWANIA	2009-2012
Kraje	Kraje Ameryki Łacińskiej
Cele	Sieć przedsiębiorców z Europy i Ameryki Łacińskiej współpracuje ze sobą organizując spotkania firm działających w tym samym sektorze po obu stronach Atlantyku. Uczestnicy otrzymują program bezpośrednich spotkań, uzgodnionych tak, aby odpowiadały profilowi przedsiębiorcy oraz produktom, którymi się zajmuje.
Rodzaj wsparcia	Finansowanie przysługuje organizacjom non-profit, takim jak izby handlowe, zajmującym się organizacjami wydarzeń mających na celu ułatwienie współpracy. Firmy mogą korzystać z bezpośredniego udziału w takich wydarzeniach. Koszty organizacyjne pokrywa Komisja Europejska.
Strona internetowa	http://ec.europa.eu/europeaid/where/latin-america/regional-cooperation/al-invest/index_en.htm

✓ PRO€INVEST

OKRES TRWANIA	2002-2008
Kraje	Kraje ACP (Afryka, Karaiby i kraje Pacyfiku)
Cele	PRO€INVEST ułatwia inwestowanie i transfer technologii w przedsiębiorstwach działających w kluczowych sektorach wzrostu gospodarczego w krajach ACP. Program ten ma za zadanie wspierać instytucje pośrednictwa i stowarzyszenia zawodowe oraz wspomagać rozwój współpracy między przedsiębiorstwami na liniach Północ-Południe i Południe-Południe.
Rodzaj wsparcia	Program ten zapewnia bezpośrednio i pośrednio finansowanie MŚP: wsparcie pośrednie polega na organizowaniu wydarzeń mających zwiększyć współpracę między przedsiębiorstwami, natomiast bezpośrednią pomocą są granty i pomoc techniczna dla firm z obszaru ACP i UE.
Strona internetowa	http://www.proinvest-eu.org/page.asp?id=378

✓ Program EU Gateway

OKRES TRWANIA	2008- 2015
Kraje	Japonia i Korea
Cele	Prezentacja produktów europejskich na rynku japońskim i koreańskim uzupełnianie i dodawanie znaczenia działaniom promocyjnym związanym z eksportem, podejmowanym przez poszczególne państwa członkowskie UE w sektorach przemysłowych UE, które uznaje się za sektory o dużym potencjale w Japonii lub Korei (opieka zdrowotna i technologie medyczne, technologie budowlane, technologie informacyjne i komunikacyjne, technologie środowiskowe i energetyczne, projektowanie wnętrz, projektowanie mody).
Rodzaj wsparcia	Pośrednie wsparcie udzielane jest poprzez organizowanie misji handlowych, mających na celu ułatwianie współpracy, połączone ze wsparciem logistycznym dla uczestniczących w programie MŚP.
Strona internetowa	http://www.eu-gateway.eu

✓ Programy współpracy przemysłowej UE-Japonia

OKRES TRWANIA	Program roczny
Kraje	Japonia
Cele	Program szkolenia zasobów ludzkich (Human Resources Training Programme – HRTP) ma na celu pomóc menedżerom z europejskich MŚP, ściśle zaangażowanym w stosunki swojego przedsiębiorstwa z Japonią, w wejściu na Japoński rynek. Podczas pięciodniowego pobytu w Japonii uczestnicy biorą udział w kursie języka i kultury japońskiej, w wykładach i seminariach tematycznych, a także w wizytach w poszczególnych przedsiębiorstwach. Program DBP (Distribution & Business Practices – dystrybucja i praktyki biznesowe) to trwająca 5–8 dni misja w Japonii umożliwiająca europejskim firmom zdobycie praktycznej znajomości japońskiego systemu dystrybucji. Program FDI (Foreign Direct Investment – bezpośrednie inwestycje zagraniczne) to 5-dniowa misja w Japonii umożliwiająca uczestnikom z UE bezpośrednie zapoznanie się z możliwościami oferowanymi przez japońską politykę FDI w odniesieniu do zakładania i rozwijania działalności na tamtejszym rynku poprzez przejęcie lokalnych zasobów. Wszystkie programy dostępne są dla przedsiębiorstw każdej wielkości, w tym MŚP.
Rodzaj wsparcia	Pośrednie wsparcie udzielane jest poprzez organizację programów szkoleniowych, które są darmowe i obejmują stypendium dla uczestników z MŚP.
Strona internetowa	http://www.eu-japan.eu/global/business-training.html

✓ Program Szkolenia Menedżerów (ETP): Japonia i Korea

OKRES TRWANIA	W toku
Kraje	Japonia i Korea
Cele	Celem programu ETP jest pomoc menedżerom z firm europejskich w bliższym poznaniu rynku Japonii i Korei. Program szkoleniowy, odbywający się na terenie kraju ojczystego, jest kombinacją kursu językowego, seminarium na temat środowiska biznesowego i osobistych doświadczeń osób pracujących w tamtejszych przedsiębiorstwach. Kandydaci mogą być sponsorowani przez każdą firmę z państwa członkowskiego działającą bądź eksportującą na rynek Japonii/Korei lub potrafiącą wykazać jasną strategię eksportową lub inwestycyjną skierowaną do tych krajów.
Rodzaj wsparcia	Wsparcie pośrednie odbywa się poprzez organizację programów szkoleniowych, które są bezpłatne oraz obejmują stypendia dla uczestników.
Strona internetowa	http://www.etp.org/

Informacje o możliwościach wsparcia w innych krajach i rejonach geograficznych, znaleźć można w artykule „Programmes and Projects” na stronie internetowej EuropeAid, Biura Współpracy Unii Europejskiej:

http://ec.europa.eu/europeaid/index_pl.htm

Oferty

EuropeAid , Biuro Współpracy Unii Europejskiej, publikuje zamówienia oraz oferty na swojej stronie internetowej poświęconej programom zajmujących się stosunkami zewnętrznymi (PHARE, ISPA, SAPARD, MEDA, ALA...). Z niektórych z nich mogą korzystać MŚP.

Więcej szczegółów: <https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?do=publi.welcome>

4. Gdzie można uzyskać pomoc na szczeblu lokalnym?

Enterprise Europe Network

Enterprise Europe Network jest największą europejską siecią wspierania biznesu i innowacji, która świadczy wysokiej jakości zintegrowane usługi na rzecz MŚP. Celem sieci jest przekazywanie zintegrowanych usług informowania, wspieranie współpracy firm, transferu innowacji i technologii w ramach pomocy dla drobnych firm i innowacyjnych MŚP.

Wśród najważniejszych działań sieci jest informowanie przedsiębiorstw o sprawach związanych z UE i zapewnianie Komisji Europejskiej informacji zwrotnych, by upewnić się, że przyszłe prawodawstwo będzie odpowiadało potrzebom MŚP. Członkowie sieci posiadają wiedzę z dziedzin mających szczególne znaczenie dla przedsiębiorstw: zamówień publicznych, współpracy biznesowej, finansowania, innowacji, transferu technologii, badań rynku oraz ustawodawstwa europejskiego. Członkowie sieci pomagają także firmom w ubieganiu się o projekty KE oraz w spełnianiu formalności administracyjnych. Mają bezpośredni dostęp do Komisji Europejskiej, a ich działalność wspiera zmotywowany zespół pracowników Agencji Wykonawczej ds. Konkurencyjności i Innowacji, którzy pomagają im odpowiedzieć na najbardziej złożone pytania.

Informacje przekazywane są przedsiębiorstwom także poprzez działalność uświadamiającą (udział w targach, organizacja seminariów, wykładów, warsztatów...) oraz w publikacjach dostępnych w językach poszczególnych krajów (przewodniki, biuletyny, strony internetowe...).

Enterprise Europe Network wspiera także innowacje, świadcząc usługi pośrednictwa w ramach transferu technologii i wiedzy. Popiera także działania zmierzające do tworzenia partnerstw pomiędzy różnymi uczestnikami procesu tworzenia innowacji i angażuje się w rozpowszechnianie informacji związanych z kwestiami innowacji oraz w wykorzystywanie technologii wynikających z badań.

Enterprise Europe Network może udzielić pomocy wszystkim firmom niezależnie od tego, na jakim etapie cyklu biznesowego się znajdują oraz jaka jest ich znajomość spraw europejskich. Pomaga im w korzystaniu z możliwości biznesowych oraz może wprowadzić je na rynki europejskie i międzynarodowe dzięki kontaktom z partnerami w ponad 40 krajach. Enterprise Europe Network to około 500 biur rozsianych po całej Europie i krajach trzecich. Są wśród nich wszystkie państwa członkowskie UE, kraje kandydujące, państwa stowarzyszone w ramach programu Konkurencyjność i innowacja, członkowie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz kraje korzystające z Europejskiej Polityki Sąsiedztwa.

Więcej szczegółów: <http://ec.europa.eu/enterprise-europe-network>

Inne źródła informacji

Dyrekcja Generalna ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu – Komisja Europejska:

http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm

Europejski portal dla MŚP: http://ec.europa.eu/enterprise/sme/index_pl.htm

Baza „**grantów i pożyczek**” na stronie internetowej „Europa” dostarcza ogólnego przeglądu wszystkich programów i instrumentów UE: http://ec.europa.eu/grants/index_en.htm

TED, tenders electronic daily: baza ogłoszeń o zamówieniach publikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej: <http://ted.europa.eu/>

Twoja Europa: ten portal dostarcza informacji osobom indywidualnym i przedsiębiorstwom na temat ich praw i możliwości w całej UE oraz w poszczególnych państwach członkowskich: <http://ec.europa.eu/youreurope/>

Klauzula o wyłączeniu odpowiedzialności

Komisja Europejska nie ponosi żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do informacji zawartych w niniejszym przewodniku. Powielanie informacji zawartych w niniejszym przewodniku jest dozwolone z zastrzeżeniem wskazania źródła.